

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 36. Perseuera in oratione percutiens cum Eliseo Iordanem, eamque quam suadet Christus, adhibe violentiam, & quam D. Ambros. in Chananæa perpendit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

rectitudinem patientia ita infatigabili vt dici possit, (inquit D. Ambros.) quod *perinax sit in precibus*, ea cordis intentione (sic monet D. Chry- sost.) quod Christus qui nos docuerat egere nos oratione, nobis etiam exposuit eam esse debere perseverantem. Ita fecit quando ex industria feruorem habuit de oratione. Refert Euangelista Lucas die quodam à Domino, proposuim fuisse solutionem de hac materia tanti ponderis, cui post conclusionem adiunxit perseverantiam ora- tioni esse necessariam. *Diebus quoniam oportet semper orare. Non desicere.* Confirmat autem hoc exemplo vidua quæ cum ab alio non toleran- dam sustineret oppressionem, viduis utique fami- liarum, ad iudicem recurrit Civitatis, homi- nem venudatum vt faceret malum, quem sic Euangelium describit, *qui nos Deum timet, nec homines reuerbatur.* Iudex immisericors, im- pius, nulla reuerentiâ commendandus. Postulat ab illo damni sui reparationem: Noloit ille & re- misit vacuum, erat enim crudelissimus. Propo- suit vidua negotium vixere vno & altero die, imo tanto tempore vt Iudex circumstantibus, eius molestia fatigatus, diceret: *Mulier hæc sua me uocat importunitate, negotia eius expediam, tantummodo vt me ab eius molestiis expediam.* *Quia molestia est mihi hæc vidua vindicabo illam.* Ad quod se infert Dominus: *Audite quid iudex impiorum dicat, & statim erige mentem tuam (inquit) ad Deum.* Si perseverantia quæ vidua perorat in precibus iustitie apud vicum seuer- tem, percutum, iniquum, & nullo amore clem- entem, iustitiam fuerit, quod moueretur vt postula- tis eius auerteret: quid ager Pater velle caelestis qui sententiam vos amare complectitur quam illi qui vos genuerunt si petendo perseveraueritis id quod sibi velle fuerit opportunum? Idem declarat in parabola eius, qui media nocte ami- ci sui lucem pulsavit tres panes mendicaturus: tam in postulando perseverans, medium tres quos petiit, obtinuit, sed quotquot illi scire necessarii: *si non dabis illi, surgens in quod amicus eius sit, tamen propter importunitatem eius (id est importunitatem) surget & dabit illi quicquid habet necessarios.* Persevera- te & confidentes esto in petendo à Deo vestris necessitatibus auxiliium, quod si ad primam non responderit horam, reuertimini denuo imo ter- tio: hoc etenim remedium vobis Christus reliquit in oratione perseverantiam,

§. 35. *Persevera in oratione percussus cum Eliseo Iordanem, eamque quam sualet Christus, adhibe violentiam, & quam D. Ambros. in Chananaa perpudit.*

Ascendit Elias in Paradisum extra raptus igneo, atque ad solamen discipuli sui Eli- sci, qui merore contritus superflus erat, cadere permisit pallium suum, assumpsit illud E- liseus quasi umbraculum & remedium suis miseri- riis vniuersale. Ad ripam accedit Iordanis quem vt pedes transmittat, semel illum pallio conue- tit, at tamen non diuiduntur aquæ, nec patet tran- sirus. *Percussit aquas & non sunt diuisa,* mira- bōndus quærit quid hoc rei? *vbi est Deus Elia- etiam nunc?* an forte iam Deus ille evanuit ad quem me magister meus Elias remisit an forsitan oculos suos concludit ne me videat, & aures ne merogantē audiat ab his hoc omnino. Quod ergo remedium? reuertitur & iterum iterumque aquas pallio percutit & utrimque diuiduntur vt ibidem tempore Iosue, liberumque permittunt transitum, vt nec plantæ pedum eius aquis intin- gantur. Maximus ille Elias Christus in calum ascensus, ad peregrinationis nostræ solatium, tantarumque lenimen calamitatum quibus in hæc circumcingimur, pallium reliquit orationis. *Mu- nimentum grande anima.* (sic illud appellat D. a. a. In ad- Bassius) *per quod omnia bona consequimur & om. malis, ad- mia mala effugamus,* à D. Chrysolomo b. mede. *fil. spiri- tina vocatur vniuersalis oratio omnibus in me. tua, inse- dium proponitur, totumque in dignebus iudicia, md. & illam nobis quali cædula in qua nihil scriptum sit, habe- est, concedit, nos ad Patrem suum remittens ex- sur post- lestem.* *Quisquid patris tui patrem in nomine meo Epistol. dabis vocat.* *To. 4.* Quando offertur occasio aquas transmittendi b. Ho. 11. tribulationum, peccatorum, infirmitatum, & pau- in Ioan. pertatis, hoc pallio semel percutit & non, quia circa ad primum impellum non percipis remedium, *prim. Ho. 3.* credideris Patrem tibi desicere ad quem te Christus remisit, nec dixeris *vbi est Deus Elia- etiam nunc,* sed reuertere denuo & iterum iterumque aquas percutit. crede autem veram esse sententiam quam summus dixit Sacerdos Eliachim populo Dei, dum illum monstrum illud feruatis Holofernes rex Nabuchodo- nosor corona cingeret militari, humilibus apud Deum precibus institerunt quas asperio- des ieiuniis & operibus ornauerunt mortifica- tionis. *Scitote quoniam exaudivit Dominus preces Iud. 4. Ph. nescit.*

AV

4. Reg. 2.

vbi est Deus Elia- etiam nunc?

To. 4.

Ho. 11.

in Ioan.

prim. Ho. 3.

Iud. 4.

Ph. nescit.

D. Amb. *vos si perseveraveritis in hoc opere.* Egregium est hoc D. Ambrosii Doctoris argumentum quo declarat hæc verba Salvatoris. *Regnum celorum vim patitur. & violenti rapiunt illud.* Quo singulariter nos instruit qua ratione divina dona minor est, & gratias impetremus caelestes, quæ dicuntur *Chr. To. 3.* regnum celorum. Hoc tibi persuasum sit, inquit Dominus, hæc non obtineri sine magna vi, nec rapiuntur nisi adhibita violentia. Quid per hoc significas? hoc noveris, inquit D. Ambrosius. Deum omnia bona in manu sua continere nec ea te posse consequi, nisi per vim hæc contempseris. Bone Deus quis obsecro per vim extorquet quod sua Deus manu collatringit? Quænam vires possunt eius eludere potentiam? iam olim protreptus est de omnibus suis: non peribunt, quia non rapiet eas quisquam de manu mea. Qui adeo robusta manus est vt vim inferat manus Dei potentissima? Luce clarius est quod absolute loquendo nulla creatura hoc valeat: potest aliquo modo hoc agit oratio (inquit D. Ambrosius) quando perseverans est; hæc etenim quasi per vim illi manus aperit.

Exemplo tibi sit celeberrima illa Chananea: quæ fortiter manu sua Deus collatringebat: quod rogabat ipsa remedium: petit illa & tacet Christus, intercedunt pro ea Apostoli, & illos repellit, dicens, modo non vacare. Rediit illa, virget amplius, & responsum audit: *Non est bonum sumere panem,* &c. An tuò iudicio possit se Deus collatringere stricte? an nobis videntibus manum possit ætius concludere, quò postulata non concedat? Ceterum insisit illa eo modo tantæque pertinax perseverantia vt eam sic omnino aperiat, vt illi rapere permiserit non solum quidquid petebat sed quidquid volebat. *Fiat tibi sicut vis.* Negligentia forte redarguar si Doctoris

D. Amb. huius verba subtricam. *Dixit regnum Chananea qua à finibus illis egressa clamabat dicens: Misere mei, &c. verò hoc regnum cogit, pertinax in precibus, sapiens in responsis, fidelis in verbis. Præsertim anocet, tacentem rogat, excusantem adorat, negantem inclinat; non se tibi videretur eripere cum elicit quod negatur. præcipere quod illi reservatur. Negaverat enim Dominus ponere filium suum dari canibus oportere: at illa constans & confutendo deripuit. Virget Domine, nam & caelestis, &c. Si orationis violentia rapiendum est quod postulas, tu videris quàm oportet constans vt sit & perseverans.*

Gen. 22. Hoc significare voluit illa lucta Iacob: nam secedens ad orationem à Deo rogatur subsidium, quo se de periculo, in quo laborabat iaco-

lumem servaret: accedebat enim Eisan stater erat. vt animo fervens ita copis instructus militari. Quibus dicitur luctam inisse toraque nocte cum eo. Angelo in luctando perseverasse: hic autem Deus illi vires gerebat; & quasi vi benedictionem & optatum donum extorxit: etenim luctam illam iam declaravit Oteas. scilicet oratione & lacrymis, qua fortior prævaluit Angelo, illique vim intulit: nam hoc verbis illis indicatur. *Innotuit ad angelum & quantum intelligo luctam hanc spectat psalmista David in hoc exercitio epimè verfat. Voe mea ad Dominum clamaui, &c. in die tribulationum mearum manibus meis gressu coram eum.* Legit D. Hieron. *Manus mea non extenuavit.* Significans: id quod nonnulli notant quòd extendere manus in oratione sit quasi luctari cum Deo. Et quò euentu tibi hoc o Rex Sanctissime quo successit omnino? *Christus sum acceptus?* Quis est qui nesciat saltere non posse nec in suis deficere promissis illum, qui nobis dixit. *Vestite & accipite, &c. omni enim qui petiit, accipit.* Procul dubio accipies. Non dicit quid, sed accipies: si namque aliquando quod petis non receperis, quia tibi hoc non expedit, recipies quod tibi conducit, vt statim dicemus.

Non potuit, ex opinione D. Hieronymi prælegi nobis lectio convenientior, quam illa quam nobis caelestis ille præceptor proposuit. Nunquam perseveranti roganti aliquid quàm modo, nec longiori persistit perseverantia in occasione quæ medium illum Pater non audit, petit concedatur, sed quæ movit ille sibi quod postulat, non concedendum, atque ad instructionem nostram misit illi Pater ultimam resolutionem & nuntium Angeli caelestis ministerio: quo non obitante affectuosus tunc orare cepit talique pertinax perseverantia, vt sanguinem sudaverit, & videtur quòd dicere licuisset eum tam longa postulantem oratione plus æquo fuisse prolixum. *Falsus in agonia prohibuit orabat, vt alias declaravimus:* quatenus hoc tibi constet quòd in occasionibus quibus minus videtur fidendum, oratio esse debeat ferventior, si necior, auctuosior, tantoque constanter, quàmò tibi persuasus Deum vocibus tuis aures suas oclusisse pertinacius de quo supra dictum, & expositum quàm certum sit orationes tuas optatum non relaturas responsum; quandoquidem quàm primum vides manibus tuis, quòd petis, non indulgere, ab illis languens desistas, animo torpescas, & à postulando desicias. Bis denis annis Patriarcha Isaac apud Deum insitit remedium querens sterilitatis, qua coniuva Rebecca laborabat & oprans familiaris sue incellio.

effluem, quam licet illi Deus futuram polliceretur, tamen distulit tempore, nec concessit, ut probat D. Chrysol. Apollolus Paulus a quodam communi libertati postulans infirmum, quam illi dedit, capitis dolore iuxta D. Hieron. vel iuxta D. Aug. hepatis obstruione, non tamen cruditur licet pluribus idem flagitaret habitus; & quamvis quod petebat non accepit tamen concessum est illi quod plus eius saluti referebat, ut postmodum exarabimus.

§. 37. Iterum oravit eundem sermonem dicens, *issem verbis oravit Dominus: Non necesse est illa variare, sed exemplo Anna orare, & eicadam David imitari.*

294 **A**liud nobis documentum divinus hic magister praeberet imitandum, secunda & tertia vice repetit orationem, diciturque Evangelizans: *eundem sermonem dicens.* Cum tam longa & prolata fuerit eius oratio, & toties ad illam recurret, cum posset ipse verba variare selecta quae celli sapientia cognoscitur, eandem tamen semper retinuit orandi formam. *Vult si possit esse transferre calicem istum a me.* Quo nos a non levi libertati sollicitudine, hic tibi videtur ingere salubrem idem issem semper verbis ab alio postulare, qui item agit, advocatos indagat qui supplices illi componant libellos Principibus Regibusque offerendos; ut autem illos reddant efficaces ad laborant pigmentis illos vestire Rhetoricis, varias adducunt rationes, textus citant plurimos, doctaque multiplicat argumenta: sollicitos nos reddere poterat modus quo precor nostras Regis illius caelestis offerremus materiam praefertim cum quis pauperculus esset, cui nec lingua sit nec discursus quod Iudici congrue loquatur ordinario: nam coram eo constitutus illico turbatur, ut nesciat quidem quo petitionem suam proponat exordio. Non haec te cura sollicitet: ecce te docet Dominus candidè & modè tuam proponere necessitatem, nec auxilium impetere verba ex arte composita: non enim in illis sibi complacet Deus sed simplicitatem quaerit viamque affectum quo dicas: *Pater transfer calicem istum a me.*

Hoc verbum docuerat inquit D. Chrysolostom. *Orantes nolite multum loqui sicut Iheron: putant enim quod in multiloquio suo exaudiantur.* Hoc opinabantur Gentilis referre plurimum ad felicem casarum suarum expeditionem, si sibi conquirerent oratores qui Rhetor-

ricis elegantijs & verborum lenocinio aures demulcendo pariter & corda commoverent. Ita quarebat hic Ciceroem causae suae defensorem, ille Demosthenè, & alij alios oratores, sibi firmiter persuaderes tanto libentius audiendos, quanto perorarent eloquentius. Si cum Deo hoc modo negotium ageretur, quam dolendum referrent responsum, operarij agricolae, opuliones, & vetulae quibus ars ignota est perorandi. Non sic cum Deo, non sic agitur causae nostrae negotium: etenim Saluator nobis confirmat *Nolite multum loqui.* Non dicit non multum esse orandum sed dicit, teste D. Chrysolostomo, quod tanto acceptior erit oratio quanto fuerit prolixior & tempore perseverantior: verum hoc te docet ne praeter modum anxius verba conquiras formalque multiplices oratorias: etenim sufficit vnicum: *infirmus sum sana me Domine.*

Hinc, inquit D. Chrysol. duas conciliabitis sententias prima facie sibi contrarias discipuli & magistris. *Docet discipulus tuus & ter multum esse orandum: orationis instantes: indefinenter orato.* Magister autem inquit, *cum orasti, nolite multum loqui:* Non sibi contradicunt, inquit D. Chrysolost. nam *utrumque sciendum est ut nec in longum verba proferamus & tamen assidue deprecemur.* Non vult Dominus, inquit, ut animum diveritas ab attentione, diversa inquirens verba, desatque componens orationes, sed eandem semper repete. Huic convenienter expendit orationem mulieris illius mirabilis & bonorum omnium memoria dignae Annae Matris Samuelis. Nam sibi dicere videtur opposita; nimirò merore tristis affligebatur: erat etenim infecunda, caque de causa a compare sibi despectui habita a qua perpetuum sustinebat opprobrium. Testatur autem Spiritus S. eam ad Deum pro remedio confugisse, in cuius procumbens conspectu his verbis suam composuit orationem *Domine Deus exercituum si respiciens videris afflictionem ancillae tuae, dederisque sanna & tuae sexum virilem, dabo eum Domino omnibus diebus vitae eius.* Post haec addit Spiritus S. *Factum est cum illa multiplicaret precem coram Domino.* Qua ratione sit hoc percontatur D. Chrysolost. *Quomodo dicit quod multiplicaverit precationem quando exigua fuit modus precationis quam fuit mulier: Certe pauca nudaque verba prolocuta est: Domine Deus si respiciens, & quae est hic verborum multitudo quae igitur est multi pleca-*

III. *Annæ commentatur oratio.* I. *Reg. 11.* **D** d **T** otam

CHRYSO.
Ho de fide.
Anna.
Instar
princip
ma To. 11
Ro. 11. 12.
Thessal.
5. 17.
II.
Conci
lianur
Chilites
& Paulus.
III.
Annæ
commen
datur o
ratio.
I. Reg. 11.
D d Totam